

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DILLUNS 8 DE SETEMBRE DE 1879

NÚM. 103

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1er

Barcelona . . un mes	5 rals	PREUS DE SUSCRIPCIÓ	Estranger (unió postal)	trimestre, 40 rals
Fora . . . . un trimestre	20 id.		América id. id.	

Butlletí Meteorològich — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — Observacions d' ahir

Hora	Nuvols	Vent. Direcció	Vent. Força	Estat higrom.	Tensió vapor	Barometre	Pluja	Temperatura	Temp. màxima	Temp. mínima	Evaporació	Direcció nuvols	Actinometre	Atmòsfera	Estat dels Mars
8 d.	Forma del penell	del penell	moderat	Psicromet	Psicromet	0° y n/m	ombra	ombra	ombra	ombra	ombra	9d. WSW b	9d. 80g20	9 d. clara	Mediterrà
2 t.	Cumulus SW	fort	0°785	13m627	760m2	0m00	25°0	25°7	21°3	2m8	11d. WSW b	12d. 86g05	12 d. ml. clara	tranquil	
10 n.	Cumulus S	moderat	0°695	12m871	759m0	0m00	27°7	aire libre	aire libre	aire libre	4t. SW b	3t. 81g22	3 t. ml. clara	Atlàntich	
			0°790	16m065	759m2	0m00	25°1	41°4	20°3	falta	7n. SSW b	mitja 82g49	10 n. serena	oleatje	

Ha desaparescut la taca que hi havia en lo Sol.—Reyna tot avuy un fort vent S y SW accompanyat d' espessos núvols que van apilotantse al Nort. Segons avis del *Herald de Nova-York*, un cambi atmosfèrich accompanyat d' una depressió, debia arribar à Noruega, perturbant les costas de França, del 4 al 7. Consistiria en vents del S girant al NW (Noroest) ab forts vents, borrascas, ó tempestas.

Dia 8 de Setembre Butlletí Astronòmic Per I. Martí Turró

TEMPS VERDADER.—Per arretclar los rellotges al temps verdader durant la següent setmana, deu tan sols aplicarse à l' hora civil la cantitat següent: Dilluns +2°24",0. —Dimarts +2°44",6. —Dimecres +3°05",5. —Dijous +3°26",4. —Divendres +3°47",4. —Dissabte +4°08",5. —Diumenge +4°29",6. —La tarda encara s' va escursant, puig lo Sol passa pe l' meidià cada dia un xi' h mes tard. —Sol: surt á 5°33; se pon, á 6°22. —Lluna: surt, á 10°58 se pon, á 1°19

SANTS DEL DIA. — La Nativitat de Ntra. Sra. y S. Adriá y Sta. Serafina. = QUARANTA HORAS.—Iglesia de Ntra. Sra. de la Misericordia

Espectacles

TEATRO DEL ODEON.=Avuy dillums, (festivitat de la Verge). La segona y tercera part del «Zapatero y el rey», y lo sainet, «Los dos viejos, uno llorando y otro riendo.»

A las tres de la tarde.—Entrada 12 cuartos.

TEATRO ESPANYOL.=Ultimas funciones pera avuy dilluns. Tarde. La preciosa sarsuela en 3 actes, «El molinero de Subiza.»

Á dos quarts de quatre.—Entrada 2 rals.

Nit.—La sarsuela de gran espectáculo en 3 actes, «El salto del Pasiego.»

A dos quarts de nou.—Entrada 3 rals.

TEATRO DE NOVETATS.=Escullidas funciones pera avuy dilluns en las que pendrán part las madams «Amalia», «Loreley» y las familias «Ancillotti», «Martini», y el simpátich y célebre noy «Skalaoff.»

Tarde.—Á dos quarts de quatre.

Nit.—A dos quarts de nou.—Entrada 2 rals.

TIVOLI=Funció per' avuy dillums.—Festivitat de la Verge. 20^a y 21ª representació de la sarsuela en tres actes y onze quadros dels senyors Campmany, Molas y Manent, «De la terra al sol», pera la qual ha pintat onze decoracions l' escenógrafo don Francisco Soler y Rovirosa, y s' han confeccionat mes de 200 trajes y altres tants objectes d' atrés.

Tarde.—Á dos quarts de quatre.

Nit.—A dos quarts de nou.—Entrada 2 rals.

No's donan salidas.

Se despatxan localitats en Contaduría, pera demà.

BON RETIRO.—Funció per' avuy. La pessa «Com succeeix moltes vegades.» y la pessa «Pepita.» ball ball «Flor de la Maravilla» y la pessa «Las citas á media noche» y última en dia festiu,

en la que pendrá part la célebre companyia de cant y ball flamenç.

Á dos quarts de quatre.

Nit.—Lo comedy en 2 actes, «Tants caps tants barrets.» y el gran ball en dos actes, «Clyda» y la reputada companyia de cant y ball flamenç y lo tan celebrat tango per la simpática Concha, «La Carbonera.»

Á dos quarts de nou.—Entrada un ral y mitj. Despaig de bitllets pòrxos del Liceo y Teatro. Demà, Societat Nuevo Liceo, cant y ball flamenç.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES.=Plassa de Catalunya.—Directors Srs. Alegria y Chiesi.—Avuy dilluns tindrán lloch dues magníficas funcions una á dos quarts de quatre y l' altra á dos quarts de nou, ab arreglo als programs que se repartirán en el Circo.

Entrada 3 rals.

Lo pròxim dimecres tindrà lloch lo benefici de los reputats artistas Mrs. Alfredo y Arturo Chiesi, estrenantse cinch treballs que al efecte se estan ensajant.

JARDINS DEL PRAT CATALÀ.=Avuy dilluns. Ultims concerts estraordinaris per la numerosa banda d' Artilleria baix un escullit programa, en un intermedi se dispararà un gran castell de fochs artificials.

Á dos quarts de nou.—Entrada ab vale per una cadira, 1 ral.—No's donan salidas.

SALÓ D' ESTIU DEL PRAT CATALÀ=Avuy dilluns á dos quarts de quatre de la tarde. Gran ball de societat ab un escullit programa la numerosa banda de Almansa.

Entrada de home quatre rals.—Las senyoras gratis á judici de la Comissió.

PLASSA DE TOROS DE BARCELONA.=Ab superior permis.—Grans y últimas corridas de toros andalusos de mort, pera los dias 14 y 21 dels corrents, quals quadrillas serán dirigidas per

los aplaudits matadors Rafael Molina, *Lagartijo*, y José Lara, *Chicorro*.

Los detalls se anunciarán oportunamente per cartells y programas.

A VIS IMPORTANT.—Los senyors abonats se servirán passar á rscullir sos respectius bitllets de localitats y entradas pera las corridas tercera y quarta de abono, mitjansant la presentació del taló respectiu, desde l' dia 11 del actual en avant al cambi de moneda que establest lo senyor don Joseph Morató en la plassa del Teatro, número 1.

Reclams

Solucions Casellas germans.—Recomanan los us de aquestas Solucions los doctors Robert, Bonet, Buxó, Mascaró, Caralt, Grau y Buch, Fábregas, Morer (don Ibo), Cardenal.—La Tónica-reconstituyent, contra lo linfatisme, escrofulisme (humors fets) y brians. Y la tónica digestiva contra los trastornos del estómach que produheixen desgana y debilitat.—Depósito carrer del Carme, 64, farmacia.

Glas de aigua potable de Krajero, Noruega. Se ven al por mayor y menor al reduhit preu de 1 ral el kilogram, 2 1/2 lliuras catalanas. Pelayo 6, Obradors 12, Plassa del Born 11, y Sant Miquel de la Barceloneta, 45. Al por mayor, á preus convencionals, Pelayo 6.

Licer «quitrà Vehil.»—Es lo verdader y mes eficaz medicament, recomanat per los mejores mes eminentes, per la curació del catarro crónich de vejiga y demés afeccions del aparato génito-urinari, catarro pulmonar y demés del aparato respiratori, malas digestions, escorbuts, cólich, reumatisme, gota, escrófulas, brians y tos: las enfermetats de la pell.

Depósito Central: Vidriería, 2, Barcelona.

Pastas pera sopa de sémolas refinadas, sens mescla superiors á las estrangeras. Carrer baix de Sant Pere, 50.

Purgacions. — Bolos anti-blenorragichs del Hospital de Sant Juan de Deu; es lo remey mes segur y agradable pera curarlas en pochs dias. Preu 12 rals pot de 80 bolos.

Farmacia de la Salut, Condal, 15, cantó á la de Molas.

Cuchs. — Lo millor específich pera destruirlos rápidament, es lo Lombricido-Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estranjerias. Es sumament agradable, fa tenir gana, regenera y fortaleix á las criaturas.

Depòsit Central, Dr. Formiguera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

Kramerina. — Elixir y pasta de J. MEIFREN, professor dentista, soci honorari del Colegi de Farmacéutichs de Barcelona.

Se ven en las principals perfumerías, quinquerías y droguerías d' Espanya, América y Portugal. — Depòsit Central, en casa de l'inventor, Fernando VII, 16.—Barcelona.

Notícies de Barcelona

DECOMÍS DE ROSARIS. — Al tornar los pelegrins de Lourdes se trobá demunt d' ells y entre sus robes la enorme cantitat de nou quintars de rosaris.

De moment varen quedar depositats á l'Aduana, y no sabém si han sigui decomisats.

Los dits nou quintars de rosaris, que pagan á rahó de deu pessetas lo kilo, importan pera l'estat la cantitat de set cents trenta duros, que 'ls bons dels pelegrins volian fer fonadissos.

La notícia la sabém de bona tinta.

ANOMALÍA. — Una casa de comers rebé l' altre dia un telégrama de l' Amèrica del Sud y un altre de Sevilla. Lo primer tardà sis horas y lo segon havia estat dos dies pe l' camí.

Verdaderament aixó son cosas que no passan sino á casa nostra.

ARRIBADA. — Està entre nosaltres y de pas pera sa vila natal, Valls, lo distingit inginyer català, director de las obras del dich de la Campana del Ferrol, D. Andreu Avelí Comerma.

Se diu que alguns inginyers industrials y altres personas d' eixa ciutat tractan de obsequiarlo ab un dinar.

ESCENA EN LA CASA DE CARITAT. — Sembla que ahir se serví als albergats una escudella agra, de manera que tots la tornavan á la caldera.

Mentre aixó succeïa, entraren en lo menjador dos senyors de la Junta, y los albergats los feren present la queixa, extenentla á la mala qualitat del pa y del vi. Los membres de la Junta no pogueren prescindir de tastarlos y degueren confessar que eran dolents, pero que 'ls pagavan com á bons.

Allavoras, ab molta rahó, un albergat exclamá á mitja veu: «Diguin donchs que es falta de vigilancia.»

Excusém comentaris.

UNA ARRIBADA. — Avans de ahir arribá á nostre port lo vapor noruech «Heimdal», procedent de Kragero, portant un cargament de gel; per la baratura del preu, que es de un ral lo kilo, pot assegurar-se que es una verdadera ventatja pera las familiars, que, en époques com l' actual, bus-

can fer més soportable la calor ab begudas frescas. Creyem que es lo segon caragament de gel que 'ns arriba de Noruega y no podém menos de felicitarnos al veure que comensa á tenir vida lo transport de un objecte que principalment al estiu reporta tanta utilitat á tothom.

DESCRACIAS. — En una casa de la Carretera del Port (Hostafranchs) estant netejant una pistola de dos canons un noy de 15 anys, se li disparà un tiro, atravesant la bala la cuixa dreta de un mosso de la casa qu' estava allí á la vora.

Fou curat de primera intenció per lo metje de l' Arcaldía del barri de Hostafranchs, que calificà de grave la ferida, y després conduxit al Hospital de Santa Creu.

Lo noy, junt ab la pistola, fou portat en eixa Arcaldía.

En lo mateix barri de Hostafranchs tingué d' esser socorregut un jove que tancant las vidrieras de un balcó, en lo carrer de Vilamari, se li trencaren los vidres, fentli dues feridas en lo bras dret, que també foren calificadas de graves.

Després de la primera cura se l' portà á sa casa.

«BUTLLETÍ DE LA ASSOCIACIÓ D' EXCURSIONS CATALANA.» — Havém rebut lo «Butlletí» que cada mes publica la «Associació d' excursions Catalana» qual sumari es sumament interessant. Publica també en lo citat número un magnífich grabat representant la vista esterior de las tres iglesias de Sant Pere de Tarrasa.

De sa secció de notícies ne transcribim la següent:

«Descubriment important.» — L' arqueòlech don Bonaventura Hernandez Sana-huja, al verificar-se un desmunt en Tarragona, ha descubert un' ara que recorda la desastrosa ruina que á mitj. sige y sufri aquella ciutat en lo terrible assalt donat per las tropas visigodas, manadas per Heldefred, general d' Euric.»

LLIBRE NOU. — La Biblioteca Encyclopédica Popular Ilustrada acaba d' enriquirse ab una publicació nova, titolada: *Manual de cultivos agrícolas*. Son autor es lo reputat enginyer de monts don Eugeni Plà y Rave. Nostres treballadors poden reportar gran profit d' aquesta obra, per ser eminentment práctica y tractarse en ella ab molta sencillés y claretat las qüestions que mes útils é interessants poden serlo.

S' ocupa de meteorología, hasta de la diversitat de terrenos, cultius per los quals serveixen, milloras agrícolas, abons de tota classe; dona també á coneixé las plantas alimenticias que deuen cultivarse, llegums, hortalissas, herbas y plantas que serveixen per las industrias.

Consta aquest tomo de 256 planas en octau, y costa, comprantlo sol, 6 rals; preu baratíssim si 's considera l' utilitat que d' ell poden reportarne nostres pagos.

AVIS Á NE'LS MUNICIPALS. — Nosaltres creyam que las ordenansas municipals, per millor comoditat del públic prohibian passar per las aceras portant bultos que pugan incomodar á ne'ls transeunts. Pero 'ls municipals no ho creurán aixís, quan á ciencia y paciencia deixan passar per ditas aceras á personas carregades ab fardos, que deurian pe l' mitj del carrer. Eihém aixó perque á un coneigut nostre li doná ahir un valencià carregat ab melons un tal cop, que casi perdé l' equilibri.

TEATRO ESPANYOL. — Avuy fá sa despedida la companyía de sarsuela quedurant la present temporada ha treballat en lo Teatro Espanyol. De la nova companyía que se ha organisat pera continuar donant algunas funcions en lo citat teatro, ne forman part la tiple donya Dolors Cortés de Pedral y lo tenor senyor Prats.

TEATRO DE NOVETATS. — Lo dissapte á la nit se inauguren en lo teatro de Novetats una serie de funcions en las que á mes de treballarhi la companyía dramática dirigida per lo senyor Guerra, debuten la familia Martini, Ancellotti y la rival de miss Lurline, mis Loreley. Aquesta última Miss feu exactament lo mateix que miss Lurline, solzament que en compte de fer los treballs que aquesta feya ab una cadira dins l' aquarium las supleix la Loreley per algunas posicions trágicas.

Qui es verdaderament notable ab tots los treballs que executa es lo noyé Skalaoff que montat en un velocípedo petit fá sorprendents jochs icaris. No podém dir lo mateix de Mr. Ancillotti que si bé ho fá ab tota seguritat es un espectacle potser mes bárbaro que las corridas de toros y y gens propi per un lloch que's precia un xic de civilisat.

Consisteix l' espectacle en fer posar á miss Loreley devant d' una fusta, mentre que ell montat en un velocípedo y anant dant voltas per l' escenari vá clavant punyals á la fusta, dibuixant la silueta de la citada artista. Fentnos eco dels desitjos del públic, demaném á la empresa que suprimeixin tan bárbara desresa.

La familia Martini y la companyía de ball dirigida per lo senyor Casanovas no 'n parlém per haver tingut ocasió de aplaudirlos al treballar la primera en lo Pabelló Japonés y Prat Catalá y la segona en lo teatro Circo y Espanyol.

ESTACIONS TELEGRÀFICAS. — Segons una recent estadística, lo número d' aquestas estacions en Europa (menos la Gran Bretanya) es de 18,141, repartidas en la següent forma:— Alemania, 5,473; França, 4,188; Austria, 2773; Italia, 1772; Suïssa, 1032; Bèlgica, 636; Russia, 523; Espanya, 349; Holanda, 283; Suecia, 249; Noruega, 195; Portugal, 163; Rumania, 134; Dinamarca, 129; Turquia, 87; Grecia, 75; Sèrvia, 40; Luxemburg, 36; y Montenegro, 4.

DESAPARICIÓ. — Al baixar una dona de una escaleta del carrer de Tiradors se trová que li havia desaparegut un farcelllet que se havia deixat en lo portal, y que contenia 8 mocadors de seda nous, mentre anava á buscar una clau al primer pis.

¿Peró qui la fá deixar las cosas tant á la babalá...? ¿Qué no sab qu' aquí Barcelona tenen tancadas las coses encara no estan prou seguras?

BARRIL ABANDONAT. — En la Arcaldía se entregarà á qui n' acredihi serne l' amo, un barril d' arengadas que lo municipal de punt de la rambla de Sant Joseph va trovar abandonat en aquest lloch.

ATROPELL. — En la rambla de Sant Joseph fou atropellat ahir per un cotxe un jove de 17 anys que se l' tingué d' aussíliar en una farmàcia de la mateixa Rambla.

CAYGUDA. — Ahir á las 5 de la tarde passava un caballer per lo carrer de Fernan-

dó quan li relliscá lo caball y caygué de genolls, mes lo jove que l' montava sigué amatent y's deixá anar per un costat per lo que afortunadament no prengué mal.

Ab lo mal estat de nostres empedrads no es estrany que ab los alts y baixos que fan los caballs tropessin; lo qu' es estrany es que cada dia no 's tingan de lamentar desgracias dels pedestres.

UNA OBSERVACIÓ CURIOSA.—Havem observat ab pena y sentiment que 'ls periódichs *perenigrófilos* no donan compte de la realisació de cap miracle per part de una verge, que ha fet olvidar ja á ne 'ls pelegrins catalans los miracles y maravillas obradas per la verge de Montserrat, la de Nuria, la de la Cinta y moltes altres que fins are curavan als malalts de nostre pays. Y 'l fet es tant mes estrany, quan á dotzenas se contavan los coixos, tul-lits, mancos, cegos y tontos que ab la esperansa mes gran y la fé mes profunda se dirigiren á Lourdes. Havem llegit nostre colega «El Cardoner» d'ahir, y no obstant de dedicar gran part del número á n' aquella verge, no esplica si algun sort recobrá l' oido, ó algun cego la vista.

Lo miracle mes portentós es sens dubte lo que passá á nostre colega en la estació de Fransa, situada prop del parc. Allí ahont tothom hi veia polissía per conservar l' ordre y públich per compadeixe als qui fan tres dias de camí y rebien ab paciencia lo xafech d' ayqua que Deu enviá per posarlos hi á prova las virtuts, ab l' únic objecte de portar al coll uns rosaris y á la ma un canti ple d' ayqua, «El Correo» hi vege una multitut de fiels, que esperavan á ne 'ls que tingueren la ditxa de visitar lo santuari y que volian acompañarlos á casa ab lo célebre ¡Ruja el infierno!

¡Y nosaltres qu' esperavam que 'ls malalts tornarian sans y bons, y 'ls cegos ab vista, y 'ls muts ab la paraula á la boca, y 'ls mancos ab lo bras que 'ls faltava, etc. etc., nosaltres nos en portárem un gran xasco, y tristos y ab lo cap baix nos en tornarem á casa!

Be 's vritat que 'ns diguérén algnns que 'ns semblá ser pelegrins que á Besiers s' ha verificat un miracle, puig una paralítica havia pogut caminar ab llaugeresa al veure una locomotora que amenaçava aplastarla; mes ja casi ho dubtem, al veure que ni «El Correo» ni «El Diario de Barcelona» ne diuhen una paraula.

Ab franquesa, estimats colegas, ¿no podrem saber los miracles y fets sobrenaturals que s' han verificat durant l' expedició? Nosaltres desitjariam puguer confondre á tants impíos y heretjes, que s' atreveixen á dubtar de tot.

Y com á nosaltres, desgraciadament, no 'ns fou possible acompanyarlos, ni hi teniam tampoch cap company de redacció, nos dirigm á ne 'ls dos afortunats periódichs perque puguer posar en clar y donar una resposta á la pregunta que 'ls hi havém fet.

TROVALLA.—S' ha trovat una certificació expedida en Puerto Príncipe á favor d' un voluntari. Lo document está depositat en la comandancia de municipals y s' entregará á qui n' acrediti serne lo amo.

VACANT.—La «Gaceta de Madrid» del dia 5 publica una real órdre disposantse á anunciar la vacant en la Universitat de

aquí Barcelona de la càtedra d' elements d' economia política y estadística.

DEUTA.—Diu «El Monitor de primera enseñanza» que l' ajuntament de Vila-drau deu al mestre de primeras lletras la paga de tretze mesos, mentres que á las senyoras que 's cuidan d' ensenyar á las noyas, no se 'ls deu res ó casi res, queixantse per lo tant de que la lley no sigui igual per tothom.

«Home de Deu que no sab que aqui Espanya es lo pays de las influencias?

OBJECTE D'ART.—En la botiga del senyor Parés s' exposá ahir lo quadro del senyor Meifren que fou premiat ab medalla d' or en la exposició que 's celebrá últimamente en Valencia ab motiu de las firas. Es aquest de grans dimensions y figura un bonich paysatje en lo que si veu un grupo de sis ó set personas representant los preparatius per una pesquera en lo riu que ocupa casi lo primer y part del segon terme. Tot está ben pintat y revela las bonas qualitats que per la pintura te ja lo jove artista. Lo conjunt es de bon efecte, si be está, per nostre gust, una mica massa abocetat.

Dos altres quadros hi han al costat del que acabém de parlar, que encara que son deguts á la ma del mateix autor deixan molt que desitjar, tant per lo pintat com per lo dibuix.

ASSOCIACIÓ FRANCESA

PER L' ADELANTO DE LAS CIENCIAS

Una festa solsament comprensible per los pobles adelàntats y solsament possible en païssos estudiosos té lloch en la ciutat de Montpeller. Nos referim á las sessions que allí verifica l' associació, que serveix d' epígrafe á ne 'l present article. Montpeller está joyosa y satisfeta de haber sigut escullida per los sabis que forman aquella associació, com á centro de reunio per lo present any.

Lo dijous passat, 28 d' Agost á las 3 de la tarde tingué lloch en la sala del Gran Teatro la sessió d' obertura. Ricament adornat lo dit teatro, empavessada l' entrada, ple de flors y arbustos lo vestíbul, ab una concurrencia inmensa, no sols dintre del teatro, sinó també en los contorns, ab los acorts y la armonías de la *Marsellesa*, en mitj d' atronadors y exponentes aplausos verificá la seva entrada á ne 'l local lo president de la societat, l' ex-ministre d' instrucció M. Bardoux, que aná á ocupar la cadira de la presidència, tenint á sa dreta lo prefecte del departament M. Cazelles y l' arcalde de Montpeller M. Laissac.

Com es natural, lo president M. Bardoux fou lo primer que dirigí la paraula á la escullida concurrencia, reunida á ne'l teatro. Son discurs fou eminentment pedagogich; sens fer apenas cap alusió á la política ni á la qüestió d' ensenyansa, que tant excita l' atenció de nostres veïns y fent sols un elogi indirecte de M. Simon, que poca impresió causá á ne 'ls oyents desarrollá ab molta claretat y concisió lo

verdader camí que deu seguirse per posar l' ensenyansa á ne 'l nivell en que deuria trobarse, dadas las condicions de nostre sige y las ensenyansas de l' historia y 'ls avensos de la ciencias.

Es un discurs que mereix ser conegit de nostres lectors y que tant prompte com nos siga possible prometém estamparlo en las columnas de nostre periódich.

Feu notar los inconvenients de que adoleixen los métodos d' ensenyansa seguits en Fransa, comensant per l' instrucció primaria; manifestá que 's donava excesiva importancia á la memoria y molt poca á la inteligiencia.

La manera d' ensenyar á llegir fou també un dels punts que tractá, dient que 'l método alfabetich era 'l mes llach y 'l de menos resultats práctichs. «No basta ensenyar á llegir, es precís ensenyar á estimar lo llibre.»

Y com per estimar un llibre, es precís que al mateix temps que instruixi, alhagui (*miscere utile dulci*) l' imaginació, tingué lloch per lamentar la falta de llibres que pugan anomenar-se verdaderament infantils.

Y al parlar de la segona ensenyansa, 's lamentá encare mes vivament de que no pensés en ferse dels deixebles altres cosas que cotorras, que preparantse per contestar á las preguntas que se 'ls hi fan en los exámens, no pensan mes que en carregar la memoria de noms, definicions, divisions y otras cosas completament inútils, desde 'l moment que la inteligiencia continua pobre y faltada d' ideas.

Aquí podriam donar un salt y comparar la que diu M. Bardoux ab lo que pasa en Espanya. Segons aquest home públich, la Fransa en lo ram d' instrucció está molt distant del estat en que 's troban los Estats-Units, Inglaterra y Alemania. ¡A quina distancia estarém nosaltres, quan encara estém molt per sota de la mateixa Fransa! Pero no diguém res per are de l' ensenyansa espanyola, perqué no está luny lo dia en que tal vegada nos ne ocuparém ab molta extensió.

Y al parlar dels interns, que constitueixen la base principal á ne 'ls colegis, manifestá que verdaderament coneix los defectes de semblant institució (que com á tal es mirat per alguns) y la trascendència que per lo porvenir te relativament á ne 'ls deixebles, tant en quant al carácter, com á originalitat de l' inteligiencia y amor á la familia.

La part literaria absorveix realment mes temps del que deuria ll temps y la inteligiencia del alumno; no deu donar-se tanta extensió en la segona ensenyansa á la part de lletras ab detriment y perjudici de la part de ciencias. Necessari es cultivar lo gust per la bellesa; pero també es necessari cultivar y desarrollar l' amor á la vritat. No 's tracta per lo tant de treu-

re l'estudi del grech y del llatí á ne 'ls *Liceos*, se tracta sols de donarhi un altra direcció y de fer estudiar mes la part científica.

Molts aplausos se donaren al orador y principalment al terminar lo seu discurs, eminentment pedagógich y práctich.

Prengué desseguida la paraula l' arcalde de Montpellier, que en nom de la municipalitat saludá á ne 'ls sabis allí reunits y los hi doná la benvinguda. «Recorrent nostras ricas coleccions y nostras bibliotecas, digué l' arcalde, vos associareu, á lo menos aixís ho espero, á la alta opinió que del valor científich de Montpellier han concebut los homes competents que las han visitat».

Lo prefet del departament no podia, com á representant del govern, ménos de manifestar la seu pensament en aquella solemnitat, y com es de suposar, debia fer ressaltar la llibertat de que gosan avuy pera publicar sas ideas y sos descubriments tots aquells que sens preocupació de cap classe's dedican á estudiar la naturalesa en tots terrenos. En altres épocas lo poder central ha procurat fer á la ciencia esclava de sos caprichos y órgano de la seva voluntat; mes lo govern actual de la Fransa sab que la ciencia deu esser llibre, com los auells á ne 'ls aires y los peixos en la mar, y d' aquesta manera 's logra l' objectiu primer de la ciencia, que es, fer estimar la llibertat. En son últim párrafo es ahont queda condensat tot son pensament, que es lo mateix de tots los qui volen realmente los adelants científichs. «Quan veig devant de vosaltres un dels homens polítichs que ha resistit ab prudència, perseverancia y energia per salvar á nostra patria per tornar á la esclavitut moral que li preparava la victoria del esprit del passat, estich plenament segur de que si en vosaltres saludo á sabis, saludo també amichs y aliats.» Paraules que no pogueren menos d' excitar l' entusiasme de la concurrencia essent en gran manera aplaudidas.

L' últim dels discursos pronunciats fou lo de Mr. de Saporta, secretari general, una verdadera notabilitat en ciencias naturals. Grans y merescuts elogis á Montpellier y á ne 'ls sabis que de sas escolas han surtit, una calurosa defensa de la ciencia y de son desarrollo, principalment desde l' sigele XVI, una relació dels treballs fets per L' Associació constituiron lo fondo de son discurs.

Se llegí una comunicació que 'ls hi dirí la societat de naturalistas de Sant Petersburg saludantlos com á germans y després d' haber constituit las comissions en que deuen dividir-se, 's tancá la sessió.

Aquesta es la primera sessió tinguda en Montpellier per una associació, de la que tant pot esperar la Fransa. L' esprit que en ella regná fou d' un gran amor per la

ciencia agermanat ab un gran amor per la llibertat.

¿Quán podrém fer los espanyols altre tant? Quán veurém á Barcelona á una reunió de personas tan ilustres per sos coneixements, com las que hi ha actualment reunits á Montpellier.

En un dels números vinents donarém compte dels treballs que s' hagin fet y dels que vagin fentse per aquesta Societat.

Correspondencia

del DIARI CATALÁ

Madrit 6 Setembre 1879.

Si cada dia hagués de comensar la carta queixantme de la falta de notícias que valguin la pena, semblaría la cansó del enfadós. No se m' dongui donchs á mi la culpa si tinch de omplir quartillas ocupantme de cosas insulsas. Cada terra fa sa guerra, se diu á Catalunya, y Madrit fa sa guerra no gastant altres projectils que enredos de comare, intriguetas de carreró, y habilitats de tres al quarto.

Aixis es que á falta d' altra cosa, avuy s' ocupa la gent en fer lo programa de la discussió que deurá tenir lloc en las Corts, al tractarse del enllás real. Los noticiers ja han repartit tots los papers. Lo senyor Martos, segons ells, fará de primer galan (se coneix que 'ls Romeas, Arjonas y Valeros estan ja fora de combat) y s' ocupará de la significació política del casament. Al senyor Castelar li senyalan un paper fins á cert punt secundari, puig diuhen que s' ocupará del mateix succès baix lo punt de vista internacional. Encara es mes desairada la *particella* que senyalan al senyor Sagasta, puig aquest, segons los mateixos noticiers, se limitarà á combatre al govern, per haver aconseillat á S. M. lo viatje á Arcachon. Creyém que tot això son calendaris madrilenys, que tenen molt menos fonament encara que 'ls del *Saragossá*, y cauen per sa base. En efecte, no es verosímil que ni lo senyor Castelar ni 'l senyor Sagasta donguin la dreta al senyor Martos.

Tots los demés entreteniments de circols y diaris son per l' istil dels dits.

Ahir, per exemple, «El Liberal,» mitj en broma mitj en serio, va demanar per lo senyor Cánovas lo vireynat de Cuba. Y com que qui res te que fer, al gat pentina, ja tenim avuy á tots los diaris amichs del ex-president del Consell ocúpantse de la cosa, y dient; ab to d' haber fet un gran descubriment, que la intenció del «Liberal» era epigramática. Està clar; ahont s' és vist proposar un lloc tant baix per un personatje tant elevat? Lo senyor Cánovas no pot ser mes que president del govern, á menos que 's creés un arxipampanat que estés á la altura de sas condicions y de sos mérits, que son incomensurables, al dir de sos amichs y admiradors.

Per lo demés, s' ha parlat de conferencies entre aquests y 'ls demes enllà; de si un parte oficial del senyor Marques de Alta Villa, no arriba á son destino, proba evident de la organisió admirable del ram de telégrafos; de si 'l senyor Romero Robledo, després d' haber begut bons gots d' aigua de Lourdes, se'n va 'ls

banys d' Alhama, d' Aragó, etc. etc. Parlant de tonterias com aquestas, ompliria quartillas fins demá, per lo que las deixo de part, y poso punt final á la present carta.—R. M.

Lisboa 5 Setembre de 1879.

Los periódichs del Gobern y 'ls de oposició continuan insultantse mútuament de una manera repugnant; progressistas y regeneradors están igualment rebaixant la dignitat de la premsa, que hauria de esser una tribuna de doctrinas y no un repertori de calumnias é invectivas. Los periódichs republicans procuran seguir una conducta mes seria y digne, mes de tant en tant, veyém á un fals republicà injuriar y calumniar desde la premsa á la gent mes pobre y honrada del nostre grupo. Per aixó los membres del partit mes avansat condempan ab lo despreci los pasquins insolents y segueixen altius en la estrada del deber y de la honra sense fer cas de la gent que 'ls mossega de traydor. En una de las próximas correspondencias donaré compte de la historia del moviment republicà en Portugal á fi de que 'ls amables lectors que 's dignan passar la vista per aquestas ratllas puguin seguir ab tot ordre los aconteixements y veurém com los majors enemicichs de tal idea son aquells que fingidament se anomenan republicans, essent aixis que tenen tots los seus interessos en compromís de sustentar l' actual régimen.

Los punts en que se ocupa are l' atenció dels periodistas, es en la construcció del camí de ferro de Figueira de Foz. Sembla que 'l Gobern concedeix la construcció de la linea á la companyía que demana una subvenció, ab preferencia á la companyía que propone ferla sense. Altres diuhen que aquesta companyía demanarà la subvenció, y després que tinga la concessió feta proposarà construirlo gratuitament. A propósito de aixó se ha parlat de crisis ministerial, mes no crech que n' hi hagi per tant.

Los treballs electorals se van fent en alguns circols ab molta pressa. Lo Gobern prepara la famosa máquina electoral, mes no obstant crech que no guanyará las eleccions.

No hi ha notícias literaries. Apenas Camilo Castello Branco ha publicat son «Eusebio Macario», episodi romàntich, y ja pretén ridiculizarlo la nova escola realista, mes al últim qui resulta ridiculizat es lo mateix ridiculizator que prova una vegada mes la nulitat de son saber.

TEIXEIRA BASTOS.

—

Llivia 2 Setembre 1879.

(Rebuda ab retras.)

Ahir sofrírem en aquesta zona atmosfèrica una tempestat ab un accident un xich notable. A mitja tarda comensaren á reunir-se los núvols que jeyen en lo horizont y aumentantse en la part de llevant de aquesta vila prompte quedá lo cel cobert d' una espessa capa de negras bromas, en una ample faixa que abraçaba l' Est y Sudest, y 's desarrollá una furiosa tempestat que 'n pochs moments deixá la falda ó baga de aquella part de Pirineos, coberta d' una blanca capa de pedrisch.

La tempestat se dissipá sens haber afecat aquesta vila ni los seus voltants mes que ab una petita pluja, puig lo seu cen-

tro, poch irradiat, distava d' aquest punt uns 6 ó 8 kilòmetres.

Las bromas ja's dispersavan retirantse unes cap á las crestas de las montanyas y disolventse las altres, mentres la campana d' aquesta iglesia estava tocant no se á qué, quan un núvol espés, negre y molt baix, prengué una marxa lenta al principi pero progressivament, accelerada, en direcció al poble y en lo punt ahont n' hi havia un altre procedení del nort que semblava estacionat sobre l' centro de la població.

Tot estava tranquil, la tempestat havia ja passat feya molt rato y casi ningú s' recordava de ella; la campana havia cessat de tocar en aquell moment quant una xispa electrica inundá de llum tota la població, al mateix temps que un tró sech, rodó, (permétesens la paraula) únic, com una descarga de 25 canons d' artillería, feya tremolar las casas, arrancava un xisquet general á las donas del poble y alguns homes y, produhínt mil sustos que fou necessari recorre, deixava á tothom esbludit. Ni un sol tró mes, ni un sol llampech, ni un sol ruido; algunas gotas d' ayuga que deixaven ressagadas los núvols que fugian com los xicots quan ne han fet una de las sevas, era lo únic que n' quedava.

La electricitat havia descarregat en lo campaná de l' iglesia fent volar lo seu remate piramidal de sillería, derribant la campana de las horas, quartejant los archs y pilans de las oberturas del campaná, (qual derribo indispensable requereix algunes precaucions bastant costosas) derribant y mutilans alguns sants de la iglesia, desdaurant part del altar major y causant altres varios desperfectes.

Es un xich estrany que després d' acabada la tempestat llunyanana, quan estaban ja en disolució ó casi disolts los seus elements, al cap de mes d' una hora, la marxa d' un sol núvol, distinta de la dels altres, tornés á reproduir la per donar un sol llam ab lo seu tró. Jo m' inclino á creure que, ocupant aquet núvol una zona atmosférica mes baixa y tenint, segurament, lo seu centre de gravitat mes pròxim al campaná, fou atret en aquesta direcció per la remoció del ayre produhida per la vibració de las campanadas; fins á tocar l' altre núvol que estava allí estacionat, tal volta per la mateixa causa.

Es cert que la campana havia deixat de tocar uns quants minuts antes de produhirse la xispa, pero com lo núvol estava iniciat d' un moviment acelerat en aquella direcció, es probable que la inercia lo obligués á continuar, mes ó menos retardat, encara qu' hagués cessat lo toch de la campana; ademés de que, per molt que parés lo toch, havia de durar per algun temps l' efecte de las sevas vibracions.

La voladura del remate del campaná, sembla que no fou produhida per la xispa eléctrica directament, puig no s' trova cap senyal d' ella ni tant sols en lo penell sino per la dilatació del ayre que dada la seva forma, havia de haverhi acumulat dins de la seva cavitat interior; á qual saudiment se deu també, segurament, la cayguda de la campana y lo quartejament del archs y pilans qu' havem mencionat. Tot aixó ve mes demostrat, per lo fet de no haver sufert avería ni la plataforma del campaná propiament dit, ni l' espre-sats pilans de mitj en avall, per haver tingut l' ayre, aquí, mes fácil sortida per

los sis grans finestrals de las campanas.

De totas maneras lo fenómeno fou curiós y es un nou cas que deu induhir als periodistas y gent científica á no cansarse de recomenar als pobles pochs il-lustrats, que deixin quietas las campanas y fúgin dels campanars aixis que s' vegin amena-sats d' una tempestat per lluny que si-gui.

PONS.

Solivella 5 Setembre.

Los trastorns de tota mena que l' pays ha sofert en lo que va de sigle, han oca-sionat no hi ha pas cap dubte, la destruc-ció de molts monuments que á existir avuy serían lo embelliment de moltes vi-las, al mateix temps que gráficas esplica-cions de la manera d' esser d' altres temps, útils á tothom baix molts conceptes. Des-graciadament, lo que las guerras civils, y la ignorancia no arribaren á enderrocar, ho ha malmés la deixadesa dels que per sos coneixements y funcions dehurian ser ge-losos conservadors de tot quanthonra á un poble civilisat.

La administració pública de nostra pá-tria ha destruït mes que soldadesca des-enfrenada y que cremas de poble enfe-brat al recobrar, per un moment, perdu-das llibertats.

La indiferència del element oficial, te á joyells de l' art monumental quasi ar-ruinats, y las vendas ne han fetes altres, presa de la codicia del diner, com no hi ha gaire ne corregué perill, lo antiquís-sim Sant Pau d' eixa ciutat.

En semblant perill se trova lo castell d' aquest poble, propietat que fou del compte de Fonollar. Los actuals propie-taris obligats á treure algun interés al capital empleat en adquirirlo, tenen deci-dida sa ruina transformantlo en pedrera per aprofitar los materials.

Quant trist es, donchs, que per una su-ma petita desapareixca un edifici que es un ver monument y que s' conserva be, ab tot y haber servit de fort en las dar-rellas guerras civils.

Alguns vehins del poble, desitjosos de que s' pugui sempre possehir un edi-fici que á mes de son interés artístich, re-cordará als vinents, ab esplicació históri-ca, los cambis polítichs y socials de nos-trra terra, cercan lo medi de que l' elevat castell, morada del senyor d' enguany, domini la vila no com á símbol de drets que l' progrés ha esborrat, sino com re-presentació del municipi, dels interessos de tots, adquirintlo pera los serveys comunal. La sala y arxiu consistorials, las escolas, habitacions pera l' mestres, y fins una sala pera hospital, tot podria instalarse ab perfectas condicions de co-moditat é higiene.

Tindria, ademés, lo poble de Solivella, ab la propietat del castell, un caudal de ayga potable, per la gran cisterna que conté, circumstancia de tenir molt en compte, donada la escassés de tan prin-cipal element en la localitat y que avuy se pert per lo mal estat de las teuladas.

Si no estém enganyats, una comissió de la «Catalanista d' excursions científicas» vindrá de Vallfogona pera veure aquest edifici. A son amor per las cosas de la terra y á sa penetració é inteligençia esperém deure una ajuda poderosa in-fluïnt en la conservació de tal monument. Nosaltres excitém á tothom, á sos propie-

taris, als vehins y fills del poble y asso-ciacions catalanistas, que contribuescan á impedir lo enderrocamen de una fàbrica que, sens esser una maravella, es molt digne de conservarse, sobre tot, quant pot ser de utilitat pública sa conservació y no hi ha mes rahó que l' amenassi que los interessos de un petit capital amorti-sat.

Si l' s desitjos de quants estiman Cata-lunya se vejessin realisats, lo poble de Solivella podria ben honrarse y estar orgullós de haber fet lo que pochs, conser-vant un monument, al respondre á una necessitat del servey públich, aliant estre-tament la tradició y l' respecte á las cosas passadas ab lo progrés y la utilitat.

P. L.

Valls, 5 Setembre de 1879.

Corre la veu de que se ha nombrat ca-pellá de la Casa de Caritat d' aquesta vila al célebre «Cura de Flix.».

Jo no puch creure que siga vritat aques-ta noticia, perque seria lo disbarat mes gros que se podria haver concebut per ri-diclisar la pòblació.

Jo que gracies á Deu tinch bona memo-ria y recordo la entrada dels carlistas á n' aquesta vila, com si hagués tingut lloch ahir, semblantme encara veure al célebre «cura,» carabina en ma, conversant ab lo Cercos ab qui s' pasejava per sotalos por-xos de la plassa; jo que recordo de la ma-nera que aquest personatje va portarse en lo local del Centro de lectura presidin-un banquet per celebrar sa victoriosa en-trada, banquet que acabá destruhint tot lo mobiliari d' aquella honrosa societat en mitj de un desconcert, en lo qual duya la batuta, repetesch que no puch creure siga vritat la veu que corre, perqué de serho, de quedarse entre nosaltres l' home que tant mal va causarnos, pujarian á molta gent las sanchs al cap y consideraria com-promesa la tranquilitat pública.

Ja procuraré enterarme detingudament del fondo de la noticia pera escriurerlhi una altre carta.

Hi ha hagut algun robo en lo Coll de Santa Cristina, en la carretera de Santa Creu de Calafell á Alcover. Los pobles varen aixecar lo somaten y la guardia ci-vil no ha parat fins á haber pescat á alguns que s' creu donarán compte de lo succehit y de qui eran los malfactors.

Lo dilluns próxim es la fira de nostra vila. Esperém serà concorreguda.

Se diu que diumenge próxim vindrá D. Andreu A. Comerma, fill de eixa vila, y director que ha sigut de las obras del dich de la Campana, del Ferrol.

LO CORRESPONSAL.

Notícias de Catalunya

Arbós, 6.—Durant l' última tempestat caygué un llamp en una casa de pagés, cerca d' aquesta vila, causant la mort d' un mestre de casas, que estava emblanquinant, y quedant afectats dos al-trés operaris, que segueixen en estat gravíssim.

Reus, 4.—Ha mort avuy donya Tresa Camí y Miró, viuda, que contava ja cent anys y set me-sos d' edat. Ella havia sigut la cuynera en lo banquet que s' doná en lo port de Salou pera ce-lebrar l' acte de comensar las obras d' obertura del canal que s' tractava de construir d' aquell port fins á Reus.

Valencia, 5, Setembre.—Lo dilluns á altas horas de la nit fou detingut en lo Grao per los agents de l' autoritat un jóve que s' disposava á marxar cap á Orán. Se deya que dit subjecte havia fugit de presiri.

—Está vacant la secretaría del Ajuntament de Catarroja, qual dotació anyal es de 1,250 pessetas.

Tárrega, 5. de Setembre.—Está vacant la Secretaria d' aquest Ajuntament, dotada ab lo sou anyal de 999 pessetas.

Comunicat

ASSOCIACIÓ D' ESCURSIONS CATALANA

La Junta Directiva de l' Associació d' Excursions Catalana ha vist ab gran disgust lo fallodictámen qu' en lo Certámen literari en honor del Rector de Vallfogona s' ha donat respecte al premi ofert per nostre Associació. En lo número 95 del DIARI CATALÁ, corresponent al diumenge dia 31 del passat mes, plana 96 y en número 10, any II, de L' Excursionista, se llegeix:

«Un exemplar ricament encuadernat de la «Monografía y fotografías de Sta María de Ripoll» al autor de la mellor memoria històrich-topogràfich-artistich-científica del poble y terme de Vallfogona de Riucorp.

»Premi núm. 47. «Memoria històrich-artistich-topogràfich-científica del poble de Vallfogona y son terme.» Lema: «Aci jau un escolà etc.»

Estensa memòria, treball concienciat, si bé que no del tot castís, en que s' dona clarissima idea de la situació del poble, de sa flora y de las qualitats de sa terra, ab l' analíssis químich de sas ayguas y ben plena noticia de sos antecedents històrichs. Es verdadera y apreciable monografia de la comarca de Vallfogona de Riucorp, digne en tots conceptes de premi de mes valor y estima.»

La Junta Directiva no entrará á investigar las causas que motivaren la omisió de las paraulas «quin valor se destina íntegro á la restauració de dit monument (de Ripoll), segon las bases de la suscripció iniciada á tal objecte per l' Associació d' Excursions Catalana» al redactarse lo cartell, com tampoch las que induhiren á passar en silenci la oferta de «una suscripció gratuita y permanent desde l' número primer al Butlletí mensual il-lustrat que la mateixa publica,» que forma part del premi esmentat, y si se veu precisada á fer las següents observacions á las paraulas «digne en tots conceptes de premi de mes valor y estima.»

Al esser invitada l' Associació per la organadora del certámen pera contribuirhi ab un premi, cregué que lo mes propi, lo que responia mes directament á son objecte era oferirne un que tingués significació dintre los fins qu' ella s' proposa y al tema que demanava.

Cap mes indicat que la «Monografia del monestir de Ripoll,» tan lleugerament calificada, sens atendre ni á sa significació ni al destino que s' dona á son producte, com també la poca consideració al Butlletí que s' lo resúmen dels esforços de la Corporació. No sembla sinó que s' haigui confós la paraula *valor* ab la paraula *preu*, en qual cas resultaria que la flor natural en los Jochs Florals, premi que, si molt convé se llença l' ensentdemá, fora menys cobdiciada que altres pre-

mis que tenen mes preu, encara que no tan valor.

Finalment, si l' autor del treball premiat ha gués cregut que lo premi era de poch valor y estima no s' hauria dignat obtarhi, perqué debia lo que li pertocava cas de guanyarlo. Ben concreta era la ofrena: si s' hagues ofert, per exemple, un indeterminat objecte d' art, podia allavoras quedar l' autor desenganyat pensantse obtindre un quadro d' en Fortuny y trobarse tant sols ab lo mes degradiat ensaig d' un aprenent de pintor.

La Junta Directiva de l' Associació d' Excursions Catalana no pot donchs prescindir de manifestar son disgust per los termes ab que ha sigut calificat lo premi en lo esmentat fallo-dictámen. Tan sols li resta fer avinent que per causes que tot-hom pot comprender ha aplastat fins avuy lo férho públich.

Barcelona 6 de Setembre 1879.—Per acort de la Junta Directiva, lo president accidental, Artur Bofill.—Lo Secretari, Marsal Ambrós y Ortiz.

Secció Comercial

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt d' ahir 15'40

Id. mes baix idem 15'37 112.

Quedá á las 10 de la nit á 15'37 112 diner sense operacions.

Barcelona. 1879

TIPOGRAFÍA DE «LA ACADEMIA»

DE EVARISTO ULLASTRES

Ronda de l' Universitat, 96, baixos.

ANUNCIS

Contrato d' anuncios de Boldós y Compañía

Escudillers, 5, 7 y 9. Los anuncios per aquest diari, per los altres de Barcelona, Madrid y demés províncies d' Espanya. Los anuncios per aquest diari, per los altres de Barcelona, Madrid y demés províncies d' Espanya. Los anuncios per aquest diari, per los altres de Barcelona, Madrid y demés províncies d' Espanya.

CONFERENCIAS
DE
MONTESINOS, NÚMERO 7, 1.ER
MATEMÁTICAS

AL LLEÓ ESPANYOL
RAMBLA DE SANTA MÓNICA, 8, BOTIGA

Sent lo fonament del nostre negoci aquell refrà que diu:

Valen mes molts pochs que no pas pochs molts, treyém las nostras utilitats del molt giro y no del molt benefici; així es que l's nostres trajes de 10 y 12 duros reuneixen millors condicions d' elegancia y solidés que los de 18 y 20 d' altres establiments.

Ab aquest sistema hem posat a envejable altura la nostra sastrería
AL LLEÓ ESPANYOL, Rambla de Sta Mónica, 8, botiga

NO HI HA CAP CLASSE DE PEDRA

QUE S' PUGUE COMPARAR AB LA

PEDRA D' ALICANT

DE LAS MELLORS PEDRERAS:

no pren humitat; es fácil de treballar y no s' corca

Se ven, posada al peu de l' obra dintre l' casco de la ciutat antiga, al preu de 19 DUROS lo metro cúbich, ó sia prop de 2 y $\frac{3}{4}$ RALS lo pam toba, 2.ª classe

24 DUROS » » » » »

26 DUROS » » » » »

3 y $\frac{1}{2}$ RALS » » toba fina de 1.^a

3 y $\frac{3}{4}$ RALS » » sup^r impermeable

En pessas majors de mitj metro cúbich hi haurà augment per carromato. En partidas grans no s' augmentarà res per aquest concepte, si las pedras grossas no escedeixen del 10 per 100 en mida del total demanat, excepte cuan hi haigui BLOKS de mes de 2 metres cúbichs per quals pessas se farà un preu convencional.

Per mes detalls, dirigir-se carrer de Cristina, n.º 3.

COL-LEGI MERCANTIL
AGREGAT AL INSTITUT DE 2.ª ENSENYANSA
DIRIGIT PER D. EVARISTO DEY VIDAL

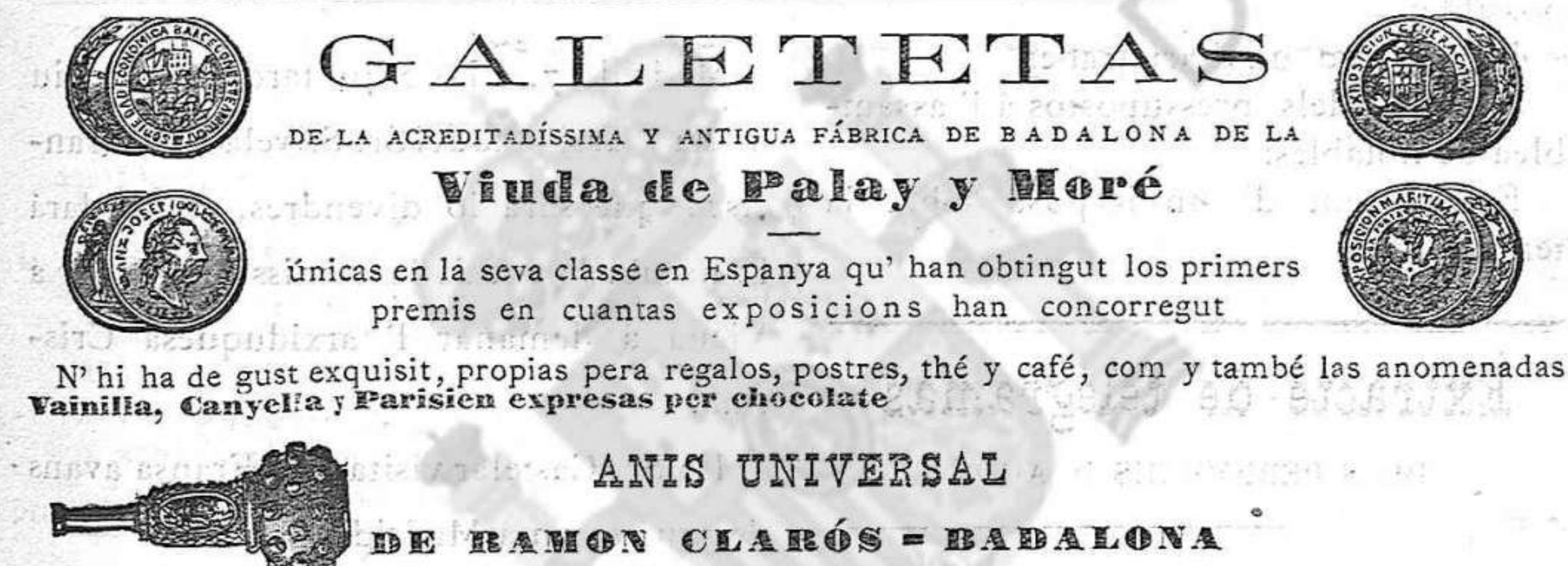
Moncada, 25

Las classes de pàrvulos, 1.ª y 2.ª ensenyansa, las de comers, cant, música, dibuix, pintura, es-
 cultura, equitació, declamació, gimnasia, esgrima, natació, teoria de teixits, taquigrafia, literatura
 catalana, historia especial de Catalunya, química aplicada á la Tintorería, y 'ls idiomas francés, ita-
 liá, inglés y alemany, serán desempenyadas per los senyors professors: Alsina, Alzamora, Barado,
 Baiges, Bentruny, Blanchart, Calopa, Castañé, Company, Dey, Dieguez, Ferrer, Fabrés, Franquesa,
 García, Gallart, Lupresti, Lluch, Martí, Poch, pbre. Ponsentí, Prats, Quingles, Rosés, Roig, Riva,
 Riera, Sala, Sanchez, Senties, Socías, Tristany, Vergés y Vegués.

Ha quedat oberta la matrícula del present curs.

Desde l' mateix dia, las classes especiales pera los obrers serán de dos quarts de vuyt á las deu del
 vespre, y pera los dependents de comers de las vuyt á dos quarts de dotze de la nit.

S'admeten alumnos interns y externs.

N'hi ha de gust exquisit, propias pera regalos, postres, thé y café, com y també las anomenadas
 Vainilla, Canyella y Parisién expresas per chocolate.

Premiat en l' Exposició de Viena y sens competitor en sa classe. De venda en tots los establiments,
 essent los únichs depositaris:

Viuda de Palay y Moré, — Caputxas, 4 — Barcelona

ANIS UNIVERSAL
 DE RAMÓN CLARÓS — BADALONA

En lo carrer del Cárme núm. 59
 pis tercer, primera porta, una
 senyora pendrá á dos senyors com de familia.

Despesas

Local magnific - Professrat numerós
 Copons, 2, 1.er

La Restauració Teocràtica

Progressos y decadencia
 del catolicisme en Espanya desde l'
 sige xv hasta nostres días

per FERNANDO GARRIDO

Un tomo de 256 páginas, 8 rals.—
 Llibrería de Manero, Lleona 13, y de-
 més de la capital. — Las demandas al
 autor, Lauria, 82: BARCELONA.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

L' AURENETA,

REVISTA CATALANA

QUE 'S PUBLICA Á BUENOS AIRES TOTS
 LOS DIUMENJES

Unich punt en Catalunya hont s' admeten sus-
 cripcions

TEIXIDÓ Y PARERA

6, PI, 6.—Barcelona

JANO'S CUSÀ LA MA

LAS LEGÍTIMAS MÀQUINAS

STINT

VENDA A PLASSOS DE 10 RALS SETMANALS TOTAS LAS GRANDARIAS

Despesas

Local magnific - Professrat numerós
 Copons, 2, 1.er

La Restauració Teocràtica

Progressos y decadencia
 del catolicisme en Espanya desde l'
 sige xv hasta nostres días

per FERNANDO GARRIDO

Un tomo de 256 páginas, 8 rals.—
 Llibrería de Manero, Lleona 13, y de-
 més de la capital. — Las demandas al
 autor, Lauria, 82: BARCELONA.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta la matrícula per los alumnos d' estudis generals, y peritatje mercantil.—S'admeten

alumnos interns, mitj pensionistas y externs, desde l' edat de tres anys.—Los alumnos de Barcelona

que concorren á n' aquest establiment, hi serán conduits en carruatje, que á las vuyt del matí

surtirà expressament de la plassa del Teatro Principal, y serán tornats á ne'l mateix punt á las vuyt

pel vespre; quedant encarregat lo Director de ferlos anar acompañats d' un empleat del establiment

que passarà á burcarlos á domicili y 'ls hi tornará.

Nota.—Pera mes detalls dirigirse á ne'l Director D. Ramon Nuri.

Director espiritual, D. EDUARD M. VILARRASA — Inspector y Vice-director, D. JOSEPH NURI, Pbre.

Director literari, D. RAMON NURI, Llicenciat en filosofia y lletres

Queda oberta

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

Ix tots los matins, inclosos los dels dilluns, contenint, quant menys, vuyt planas

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: CARRER DE FERNANDO, 32, 1.er

AHONT S' ATMETEN ANUNCIS, ALS PREUS DE TARIFA. — LA CORRESPONDENCIA DEU DIRIGIRSE ALLÍ

SECCIÓN TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPSA ESTRANGERA

Paris, 5.—Segöns un telégrama de Viena, lo compte Andrassy continua en lo poder. L' emperador ha declarat que no podia passarre dels seus serveys en un moment tan crítich y devant de l' actitud cada dia mes amenassadora, de Russia.

L' emparador enviará al baró d' Haymerlé perquè l' representi á Espanya en ocasió del casament del rey Alfons y de l' arxiduquesa Cristina.

L' agencia russa de Sant-Peterburg anuncia que s' ha declarat en aquella ciutat una tempesta violenta. S' ha tingut de suspendre la circulació dels vaporets y tramvias, y l's canals amenassan desbordarse, fstant ja inundats los arrabals y l' centro de la ciutat.

Londres, 5.—Lo llenguatje de la prempsa russa se torna menos violent envers l' Alemania pero sembla que tota sa virulencia se dirigeix al Austria. Encaixa que l' entrevista entre l' Czar y l' emperador Guillem produexi una disminució temporal en l' alarma, Alemania s' tindrà prompte per qualsevol aventualitat, ab major motiu desde l' moment en que prevaleix una opinió general y arrelada de que l' Czarewitch exerceix una gran influencia en la política interior y estrangera, y te violentas inclinacions y conviccions anti-germàniques.

Viena, 5.—Terohk-Pachá, nou Kedive

d' Egipte, prepara l' següent programa. Creació d' un consell d' Estat;

Supressió del càrrec de primer ministre, que fora desempenyat per lo mateix Kedive;

Responsabilitat dels ministres; Extensió dels poders de *mudir*;

Extensió de la llibertat de la prempsa;

Creació d' una assamblea de notables ab la llibertat de discussió, mes gran possible;

Fundació d' un diari árabe;

Sumissió dels pressupostos á l' assamblea de notables;

Establiment d' un impost sobre la terra.

cio. No se sab, quina ha sigut la sort de l' embajada inglesa.

Lo virey de las Indias ha manat que las tropas inglesas avansin sobre Cabul.

Telégramas particulars

DEL DIARI CATALÀ

Madrid, 7, á las 5'40 tarde. — Se diu que á l' arribada del Sr. Silvela, (D. Francisco) que serà lo divendres, s' acordarà lo nombrament de la comissió per anar á Viena á demanar l' arxiduquesa Cristina.

Lo Sr. Castelar visitarà la Fransa avans de son retorn á Madrid.

En Burdeus se treballa per derrotar á Blanqui.

A estallat una nova insurrecció en lo Kurdestan.

Consolidat 15'42.

Madrit, 7 á las 8'20 vespre. — S' atrigueix á Russia l' insurrecció de Cabul, segons telégramas de Suissa.

S' ha ofert á Cánovas la missió de demandar la ma de l' arxiduquesa.

Rubulcaba manarà la esquadra que la conduhirà á Espanya.

Se diu que la Cort permaneixerá á la Granja hasta á fí d' octubre.

Extracte de telégramas

DELS PERIODICHS D' AHIR

Madrit, 6.—Se suposa que l' senyors Martos y Ruiz Zorrilla s' han avingut y entés.

La floxera aumenta en la província de Málaga.

Paris, 6.—Los embaixadors de Constantinopla intervindrán en cas de rompers las negociacions en Turquia y Grecia.

S' ha colocat fins á Saint-Pierre, en la Martinica, lo nou cable francés.

Lo «Daily News» diu que Portugal ha otorgat la concessió pera colocar un cable entre Lisboa, las islas Azores y l's Estats-Units. La tarifa dels parts serà de dos xelins per paraula.

Los regiments sublevats del Afghanistan, secundats per lo poble, varen sitiar, lo dia 3, l' edifici de l' embaixada inglesa á Cabul, reclamant las pagas atrassadas, y també varen sitiar al emir en son pala-